

KOMPARÁCIA VYBRANÝCH ÚČTOVNÝCH PROGRAMOV S OHĽADOM NA MOŽNÉ RIZIKÁ

Alexander Kelíšek¹⁾, Helena Ondrúšková²⁾

ABSTRAKT

Podnikatelia využívajú pri vedení a spracovaní účtovnej dokumentácie rôzne formy softvérovej podpory. Osvedčené je využívanie klasických účtovných programov s inštaláciou a pravidelnou podporou aktualizácií. Nárast využívania informačných technológií a virtuálneho priestoru so sebou prináša nové spôsoby a formy vedenia podnikového účtovníctva, prostredníctvom voľne prístupných on-line nástrojov. Táto nová forma prináša ďalšie výhody využitia dátového úložného priestoru – zv. cloudov. Taktiež je však možné identifikovať viaceré nevýhody, resp. rizikové oblasti tohto spôsobu vedenia účtovníctva. Autori v článku prostredníctvom multikriteriálneho hodnotenia porovnávajú jednotlivé formy a nástroje voľne dostupných virtuálnych (on-line) softvérových riešení podnikového účtovníctva.

Kľúčové slová:

multikriteriálne porovnanie, riziká účtovných programov, bezpečnosť a zálohovanie údajov

ABSTRACT

Businessmen used for keeping and accounting documents of various form of software support. Software supports with installation and regular support update are used often. Information technology and virtual space are used more and more. It brings new ways and forms accounting through online tools. This new form brings advantages of using data storage – “cloud”. Also, it is possible identify some of disadvantages, risk’s areas this way of accounting. The authors in the article will compare individual forms and tools virtual (online) software solutions for accounting company through a multi-criteria evaluation.

Key words:

multi-criteria decision making, risks of accounting programs, safe and backup datas

¹ Ing. Alexander, Kelíšek, PhD, Katedra krízového manažmentu, Fakulta špeciálneho inžinierstva ZU, Ul. 1. mája 32, 010 26 Žilina, 041/ 513 6705, email: alexander.kelisek@fsi.uniza.sk

² Ing. Helena, Ondrúšková, Katedra krízového manažmentu, Fakulta špeciálneho inžinierstva ZU, Ul. 1. mája 32, 010 26 Žilina, 041/ 513 6720, email: helena.ondruskova@fsi.uniza.sk

1 ÚVOD

Každý podnik je povinný viesť účtovníctvo. Podnikateľské subjekty na zjednodušenie a uľahčenie práce administratívnych činností často využívajú softvérové programy. Rozšírenou, no nie veľmi profesionálnou formou najmä u malých podnikateľov je vedenie účtovníctva prostredníctvom programu MS Excel. Na trhu existujú viaceré účtovné programy s rôznymi modulmi. Najrozšírenejšie sú softvérové programy, avšak v súčasnosti sa používajú aj virtuálne (on-line) programy. Autori v článku porovnávajú vybrané účtovné programy v základných (štandardných) moduloch. Aplikovaný postup môže napomôcť podnikateľom pri predchádzaní rizika výberu nevhodného účtovného programu.

Virtuálne účtovné programy prinášajú ďalšie služby ako napríklad daňové kalendáre s upozornením na dôležité dátumy, databázy (katalógy) slovenských a českých firiem. Program umožňuje prístup niekoľkých užívateľov a využívanie viacerých účtov, čo uprednostnia najmä outsourcingové podniky. On-line programy sú prepojené s ebanking-om.

2 KRITÉRIÁ PRE POROVNANIE ÚČTOVNÝCH PROGRAMOV

V súčasnosti trh ponúka rôzne účtovné programy. Účtovníci si ten-ktorý program väčšinou vyberajú na základe skúsenosti, prípadne zvyku a podnikateľa uprednostňujú najmä hľadisko ceny a nákladov na ich ďalšiu aktualizáciu. Ďalšími dôležitými kritériami pri výbere účtovných programov sú aktualizácie a prístup k nim, užívateľské prostredie a podpora aktualizácií, náklady a poplatky a v neposlednom rade bezpečnosť a zálohovanie dát.

Cena je veľmi významným determinantom pri výbere vhodného nástroja pre podnikové účtovníctvo. Treba však brať do úvahy úroveň a rozsah účtovného programu, teda, aké moduly obsahuje, koľko užívateľov má prístup k programu a podobne. Taktiež je potrebné brať do úvahy aj náklady na údržbu, personálne náklady na zaškolenie zamestnancov a poplatky pri aktualizáciách.

Užívateľské prostredie by malo byť prehľadné, intuitívne. Výhodou je pre podnikateľov možnosť vyskúšať si daný program. Niektoré programy majú k dispozícii demo verzie alebo skúšobné testovanie na časovo ohraničené obdobie (napr. na mesiac, štvrťrok alebo polrok). V prípade užívateľskej podpory ponúkajú výrobcovia okrem zaškolenia zamestnancov aj videonávody, príručky, hotline – poradenské linky, emailovú komunikáciu, emailový spravodaj (leták), klientske zóny a FAQ (často kladené otázky).

Najnovšia verzia a aktuálne zapracované zmeny (tzv. update) sú nutné pre každého podnikateľa a účtovníka. Nakoľko podnikateľské prostredie je výrazne ovplyvňované právnymi predpismi, ktoré sa neustále upravujú a dopĺňajú prostredníctvom noviel dotknutých právnych predpisov.

Podnikatelia, ktorí často cestujú, preferujú možnosť využitia prístupu k účtovníctvu nielen z kancelárie – z osobného počítača, ale aj z notebooku, tabletu, iPhone a podobne. Tieto výhody podnikateľov poskytuje moderná forma účtovníctva vedeného prostredníctvom cloudov. Cloudové riešenia prinášajú z perspektívy užívateľov nový pohľad na náklady spojené s využívaním softvéru. Menia totiž doterajší model, ktorý si vyžadoval nákup softvéru, za model, v ktorom za softvér samotný užívateľ neplatí, ale platí za využívanie softvéru. Tento prístup však so sebou prináša rôzne riziká.

Údaje z podnikového účtovníctva sú citlivou oblasťou podnikania. Preto je bezpečnosť (zálohovanie) dôležitým prvkom v procese účtovania a vedenia účtovnej dokumentácie. Podnikatelia si môžu zálohovať svoje údaje vo vlastnej réžii. Avšak, pri virtuálnych (on-line) účtovných programoch sú údaje archivované a priebežne aktualizované na serveroch alebo sa využívajú úschovne dát, tzv. cloudy.

3 CHARAKTERISTIKA VYBRANÝCH ÚČTOVNÝCH PROGRAMOV

Výrobca, spoločnosť Kros, a.s. ponúka na trhu ekonomické a stavebné produkty. Z toho tri účtovné programy sú zamerané na oblasť účtovníctvo. Pre živnostníkov, ktorí nie sú povinný viesť podvojnú účtovníctvo, je určený účtovný program ALFA plus. Môžu ho využívať aj podnikatelia, ktorí vedú zjednodušenú daňovú evidenciu. Program obsahuje varianty pre platcov aj neplatcov DPH, modul malý (alebo veľký) sklad a taktiež možnosť pre viacero podnikov.

Druhý program - OMEGA je určená pre spoločnosti používajúce podvojnú účtovníctvo. Daný program obsahuje mnohé moduly, ktoré je možné si navoliť podľa potrieb zákazníka (firmy). K dispozícii sú moduly ako fakturácia a obchod, skladové hospodárstvo, vzťahy so zákazníkmi, majetok a jazdy. Cena sa odvíja aj od pridania počtu užívateľov a spoločnosti, ktorým sa bude účtovať v programe.

Spoločnosť Kros vytvorila pre mzdy a personalistiku samostatný program – OLYMP. Cena programu sa odvíja od počtu evidovaných zamestnancov. Program vypočíta mzdy nielen pre zamestnancov, ale aj dohodárov a spoločníkov. Od spoločnosti KROS je možné si zakúpiť aj ďalšie softvérové produkty ako CenKros určený na oceňovanie a riadenie stavebnej výroby, účelom programu Smart sú rozpočty a cenové ponuky, program Hypo ohodnocuje nehnuteľnosť a program Memo má oblasť znalecký denník a vyúčtovanie.

Ekonomický a účtovný softvér POHODA je určený najmä pre malé a stredné podniky, prípadne väčšie spoločnosti. Na rozdiel od spoločnosti Kros, spoločnosť Stormware ponúka program zahŕňajúci jednoduché a podvojnú účtovníctva, teda vedenie účtovníctva pre fyzické a právnické osoby a aj pre príspevkové a neziskové organizácie. V ponuku je možnosť výberu platcu a neplatcu DPH.

Program Money S3 účtujú podniky jednoduché a podvojnú účtovníctvo. Účtovný program obsahuje, respektíve je možné ho doplniť o sklady, mzdy, fakturáciu, majetok knihu jász a cestovné náhrady. Ponúka aj služby ako prepojenie

s centrálnou registračnou pokladnicou a homebanking-om. Tento produkt je určený pre malé a stredné podniky, prípadne pre neziskové organizácie a školy.

On-line softvér Humanet zahŕňa jednoduché aj podvojnú účtovníctvo a spracovanie miezd a personalistiky. Pri tomto účtovnom programe klient platí za to, čo aj využije. Teda nie vopred za softvér, ale za jednotlivé položky a doklady, ktoré účtuje.

Jednoduché a podvojnú účtovníctvo je spracovávané virtuálnym účtovným softvérom PRO-FIT. Je určený pre živnostníkov, malé a stredné podniky. Výhodou programu je neobmedzený počet užívateľov. Obsahuje moduly ako elektronický obchod, sklady a kancelária on-line.

Virtuálny program od spoločnosti Finencon – Technologies je Keepi určený pre jednoduché a podvojnú účtovanie živnostníkov a malých podnikov. Okrem účtovnej evidencie obsahuje aj fakturáciu a sklady.

Tabuľka 1 Vybrané účtovné programy s uvedeným cenovým rozpätím (Podľa údajov jednotlivých poskytovateľov, vlastné spracovanie)

Názov	Účel	Výrobca	Cenové rozpätie
ALFA plus	Jednoduché účtovníctvo	KROS, a. s.	49-379 €/rok
OMEGA	Podvojnú účtovníctvo		327,6-814,3 €/rok
OLYMP	Mzdy a personalistika		119,04-760 €/rok
POHODA	Jednoduché a podvojnú účtovníctvo, mzdy	Stormware spol s r.o.	70-1110 €/rok
MONEY S3	Jednoduché a podvojnú účtovníctvo, mzdy	Cigler Software,a.s.	77-640 €/rok
HUMANET	Jednoduché a podvojnú účtovníctvo, mzdy	MADO spol.s r.o.	0,036- 0,66 €/položku *
Pro-fit	Jednoduché a podvojnú účtovníctvo, mzdy	Finencon Technologies, s.r.o.	99-199 €/rok
Keepi	Jednoduché a podvojnú účtovníctvo, mzdy	SOFTIP, a.s.	zadarmo **

* jednorazový poplatok za aktiváciu účtu 12 €

** poplatky za ďalšie služby

V súčasnosti už on-line verzie fakturácie ponúkajú viaceré spoločnosti zadarmo. Z hore uvedených spoločností sú to Kros so službou iKros, Cigler Software so službou iDoklad.

Pre porovnanie softvérových a virtuálnych účtovných softvérov autori článku vybrali Omegu od spoločnosti Kros, Pohoda od spoločnosti Stormware a Money. Ďalšími tromi účtovnými programy sú virtuálne a to Humanet, Pro-fit a Keepi.

4 KOMPARÁCIA VYBRANÝCH ÚČTOVNÝCH PROGRAMOV

Ako už bolo spomenuté vyššie, ako hlavné kritérium v procese porovnávania bolo zvolené kritérium cena. Ďalším dôležitým kritériom je užívateľská podpora, ktorá

zahŕňa príslušné školenia, videonávody, FAQ a pod. Dostupnosť je pre podnikateľa taktiež dôležitým faktorom pri rozhodovaní o výbere konkrétneho účtovného programu, pretože moderné technológie umožňujú prácu nielen prostredníctvom osobného počítača, ale aj prostredníctvom tabletu, iPhone a iných technických a komunikačných prostriedkov. Kritérium aktualizácií rieši formu a zabezpečenie pravidelného aktualizovania zo strany dodávateľa účtovného programu.

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené účtovné programy s hodnotami podľa jednotlivých kritérií. Autori článku prednostne vyberajú účtovné programy určené pre podvojnú účtovníctvo, pretože právnické osoby sú povinné viesť účtovnú evidenciu týmto spôsobom. Taktiež niektorí podnikatelia dobrovoľne účtujú v systéme podvojného účtovníctva, aj keď im to platná legislatíva direktívne neukladá. Softvérové účtovné programy ako Omega, Pohoda a Money, označené ako U1, U2 a U3. Humanet, Pro-fit a Keepi sú účtovné programy virtuálne označené ako U4, U5 a U6.

Tabuľka 2 Kritéria pre párové porovnanie vybraných účtovných programov (Vlastné spracovanie)

Kritéria	Účtovné programy					
	U1 Omega	U2 Pohoda	U3 Money	U4 Humanet	U5 Pro-fit	U6 Keepi
K1 Cena	313 €	300 €	520 €	400 €	99 €	0 €
K2 Podpora	7	7	5	6	5	4
K3 Dostupnosť	PC	PC	PC	PC, iPhone...	PC, iPhone...	Pc, iPhone..
K4 Aktualizácie	web/DVD+	web	DVD	automaticky	automaticky	automaticky

Pre komparáciu vybraných účtovných programov podľa zvolených kritérií, autori použili metódu multikritériálneho párového porovnania. Výsledky komparácie sú prehľadne zobrazené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 3 Multikritériálne párové porovnanie vybraných účtovných programov (Vlastné spracovanie)

Kritéria	Váha	Účtovné programy					
		Kros	Pohoda	Money	Humanet	Pro-fit	Keepi
K1 - Cena	0,500	0,13	0,20	0,00	0,07	0,27	0,33
K2 – Podpora	0,167	0,30	0,30	0,10	0,20	0,10	0,00
K3 -Dostupnosť	0,000	0,07	0,07	0,07	0,27	0,27	0,27
K4 - Aktualizácie	0,333	0,13	0,07	0,00	0,27	0,27	0,27
Vážený súčet		0,16	0,17	0,02	0,16	0,24	0,26
Poradie		4.	3.	5.	4.	2.	1.

Z multikriteriálneho porovnania vyplýva, že najvhodnejším programom pre vedenie účtovníctva je virtuálny softvér Keepi od spoločnosti SOFTIP, ktorá má dlhoročné skúsenosti v oblasti poskytovania podpory účtovníctva pre účtovné jednotky v SR. Výhodou tohto programu je najmä vysoká miera dostupnosti a cloudové riešenia s úložiskom dát. Nevýhodou môže byť nejasné spoplatnenie účtovných operácií a prídavných funkcií a taktiež obavy podnikateľov o bezpečnosť účtovných dát uložených na externých servoch a riziko ich prípadného zneužitia. Ďalšími rizikami virtuálnych programov môže byť strata pripojenia na internet a tým nedostupnosť k vlastným údajom. Z hľadiska bezpečnosti informačných systémov prichádza do úvahy tiež riziko hackerského útoku, napr. za účelom zberu databázových údajov.

Z klasických programov s potrebou inštalácie sa v multikriteriálnom porovnaní najlepšie umiestnil program POHODA od spoločnosti Stormware. Účtovný softvér OMEGA od spoločnosti Kros, však zaostáva len nepatrne, pretože rozdiel ceny je minimálny a aktualizácie je možné zabezpečiť bezplatne prostredníctvom internetu alebo DVD po započítaní manipulačného poplatku.

5 ZÁVER

Veľmi významným prvkom výberu programu sú potreby a priority podnikateľov (účtovníkov), teda aký účel by mal plniť účtovný program. Výber vhodného účtovného programu, však závisí aj od iných kritérií, napr. charakter podnikateľskej činnosti, ktorú daný podnikateľský činnosť vyvíja. V prípade poľnohospodárskych podnikov je vhodným účtovným programom AURUS. Dôležitým faktorom je tiež akceptácia rizika v oblasti bezpečnosti dát na externých servoch zo strany podnikateľských subjektov. Do procesu rozhodovania o výbere účtovného programu môžu vstupovať aj iné požiadavky, resp. kritéria, ktoré však pre krátkosť článku nebolo možné hlbšie analyzovať.

LITERATÚRA

- [1] Cigler Software a.s., Charakteristika účtovného programu Money. [online]. [cit. 2014-03-18]. Dostupné na: www.shop.money.sk
- [2] Finencon Technologies spol. s r.o., Charakteristika účtovného programu Pro-fit. [online]. [cit. 2014-03-20]. Dostupné na: www.pro-fit.eu
- [3] Kros a.s., Charakteristika účtovného programu Omega. [online]. [cit. 2014-03-20]. Dostupné na: www.kros.sk
- [4] Mado spol. s r.o., Charakteristika účtovného programu Humanet. [online]. [cit. 2014-03-24]. Dostupné na: www.humanet.sk
- [5] Softip spol. s r.o., Charakteristika účtovného programu Keepi. [online]. [cit. 2014-03-28]. Dostupné na www.keepi.sk
- [6] Stormware spol. s r.o., Charakteristika účtovného programu Pohoda. [online]. [cit. 2014-03-24]. Dostupné na: www.stormware.sk

Článok recenzovali dvaja nezávislí recenzenti.